EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 11.3.2022
COM(2022) 100 final

2022/0070 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om regler for udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

I henhold til handels- og samarbejdsaftalen mellem Unionen og Det Forenede Kongerige ("handels- og samarbejdsaftalen")[1] kan parterne i overensstemmelse med de deri fastsatte betingelser træffe visse ensidige foranstaltninger.

Med hensyn til anliggender henhørende under Euratomtraktaten kan Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Fællesskabet") i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i handels- og samarbejdsaftalens artikel 718 og 719, træffe ensidige foranstaltninger uden først at skulle henvise spørgsmålet til tvistbilæggelsesmekanismen. De ensidige foranstaltninger, der er tale om, vedrører hel eller delvis suspension henholdsvis indstilling af Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer.

Ved sin afgørelse om indgåelse af handels- og samarbejdsaftalen tillægger Rådet Kommissionen beføjelser til på Unionens vegne at træffe ovennævnte foranstaltninger for så vidt angår anliggender henhørende under traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde[2], indtil en specifik lovgivningsmæssig retsakt, der regulerer vedtagelsen af foranstaltninger i henhold til aftalen, er vedtaget.

Kommissionen og Rådet nåede også til enighed om en fælles erklæring, som blev fremsat på tidspunktet for indgåelsen af handels- og samarbejdsaftalen, hvori det hedder følgende: "Kommissionen vil, uden at dette berører dens initiativret i henhold til traktaterne, sigte mod senest den 31. marts 2022 at foreslå den specifikke retsakt, der er omhandlet i artikel 3, stk. 1, i Rådets afgørelse om indgåelse"[3].

Dette forslag til retsakt har til formål at opfylde denne politiske forpligtelse for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten, nemlig Det Forenede Kongeriges associering med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram og det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, som reguleres af femte del i handels- og samarbejdsaftalen (Deltagelse i EU-programmer, forsvarlig økonomisk forvaltning og

---

[1] Handels- og samarbejdsaftale mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side ("handels- og samarbejdsaftalen"). Aftalen er for så vidt angår anliggender henhørende under Euratomtraktaten indgået ved Kommissionens afgørelse (Euratom) 2020/2255 af 29. december 2020 om Kommissionens indgåelse og midlertidig anvendelse af aftalen mellem Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands regering og Det Europæiske Atomenergifællesskab om samarbejde om sikker og fredelig anvendelse af kerneenergi og om Europa-Kommissionens indgåelse på Det Europæiske Atomenergifællesskabs vegne og midlertidig anvendelse af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side (EUT L 445 af 31.12.2020, s. 2). Aftalen blev anvendt midlertidigt fra den 1. januar 2021 og trådte i kraft den 1. maj 2021.

[2] Rådets afgørelse (EU) 2021/689 af 29. april 2021 om indgåelse på Unionens vegne af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side og af aftalen mellem Den Europæiske Union og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland om sikkerhedsprocedurer for udveksling og beskyttelse af klassificerede informationer (EUT L 149 af 30.4.2021, s. 2).

[3] Afsnit 3 i erklæringen fra Kommissionen og Rådet om overvågning og gennemførelse af handels- og samarbejdsaftalen.

finansieringsbestemmelser). Den foreslåede forordning sikrer, at Fællesskabet kan handle rettidigt og effektivt for at beskytte sine interesser i forbindelse med gennemførelsen og håndhævelsen af handels- og samarbejdsaftalen. Ved den foreslåede forordning tillægges Kommissionen beføjelser til ved hjælp af gennemførelsesretsakter at træffe ovennævnte foranstaltninger og til at suspendere eller ophæve dem alt efter, hvad der er relevant

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Der er ingen præcedens for politiske bestemmelser, der regulerer en medlemsstats udtræden af Fællesskabet og dettes partnerskab med en tidligere medlemsstat.

Den foreslåede forordning er lex specialis hvad angår andre bestemmelser i fællesskabsretten, i det omfang disse bestemmelser omhandler samme genstand.

Samtidig med handels- og samarbejdsaftalen blev der indgået en aftale mellem Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirlands regering og Det Europæiske Atomenergifællesskab om samarbejde om sikker og fredelig anvendelse af kerneenergi[4].

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Et særskilt lovgivningsforslag regulerer bl.a. vedtagelsen af ensidige foranstaltninger og håndhævelsesforanstaltninger på områder vedrørende Unionens forsknings- og udviklingsprogrammer.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

- **Retsgrundlag**

Retsgrundlaget er de bestemmelser i Euratomtraktaten, der regulerer de områder, hvorpå der kan være behov for at træffe foranstaltninger, dvs. artikel 7, 47 og 48 sammenholdt med artikel 106a, hvoraf det fremgår, at artikel 291 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde finder anvendelse på Euratomtraktaten.

- **Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)**

Ikke relevant

- **Proportionalitetsprincippet**

For så vidt som de rettigheder, som Fællesskabet skal udøve, er fastsat i handels- og samarbejdsaftalen, går de foreslåede foranstaltninger ikke videre end, hvad der er strengt nødvendigt for at nå målet om at sikre en hurtig og effektiv udøvelse af disse rettigheder. De betingelser, der i henhold til aftalen finder anvendelse på vedtagelsen af ensidige foranstaltninger, sikrer desuden, at disse foranstaltninger er begrænset til, hvad der er strengt nødvendigt for at nå de specifikke mål, der er fastsat deri.

- **Valg af retsakt**

En forordning passer bedst til det mål, der forfølges, nemlig at fastsætte generelle principper og ensartede betingelser for Fællesskabets udøvelse af sine rettigheder i forbindelse med gennemførelsen og håndhævelsen af handels- og samarbejdsaftalen.

[4] Aftale indgået ved Kommissionens afgørelse (Euratom) 2020/2255.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant

- **Høringer af interesserede parter**

Initiativet er af proceduremæssig og institutionel karakter.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ikke relevant

- **Konsekvensanalyse**

Der er ikke foretaget en konsekvensanalyse af følgende årsager:

1. Kommissionen har ingen politiske valgmuligheder, fordi: a) forslaget går ud på at tilrettelægge, hvordan foranstaltninger, der allerede er aftalt i en international aftale, træffes i Fællesskabet uden nogen margen for ændringer, og b) Kommissionen over for Europa-Parlamentet og Rådet har forpligtet sig til at forelægge et forslag til denne retsakt inden en bestemt frist.
2. Der forventes ingen direkte identificerbare virkninger i betragtning af retsaktens proceduremæssige karakter.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant

- **Grundlæggende rettigheder**

De foranstaltninger, der træffes i henhold til den foreslåede forordning, udgør en lovlig handling fra Fællesskabets side i henhold til chartret for grundlæggende rettigheder. Dette skyldes, at foranstaltningen træffes i overensstemmelse med kravet om, at den træffes på et korrekt retsgrundlag for at opfylde et legitimt mål, nemlig at udøve Unionens rettigheder i henhold til ovennævnte aftaler, og i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Ikke relevant

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Forslaget til forordning indeholder en bestemmelse om revision senest fem år efter dens ikrafttræden. Denne frist er i overensstemmelse med handels- og samarbejdsaftalens bestemmelse i artikel 776 om, at parterne i fællesskab skal evaluere gennemførelsen heraf fem år efter dens ikrafttræden.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

I artikel 1 fastlægges genstanden for den foreslåede forordning, nemlig at fastsætte regler og procedurer, der skal sikre en effektiv og rettidig udøvelse af Fællesskabets rettigheder i forbindelse med håndhævelsen og gennemførelsen af handels- og samarbejdsaftalen.

Disse rettigheder kan udøves ved hjælp af de ensidige foranstaltninger, der er fastsat i nævnte artikels stk. 2, i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i artikel 2, og den udvalgsprocedure, der er fastsat i artikel 3.

Endelig omfatter artikel 5 en bestemmelse om, at Kommissionen skal foretage en revision af forordningen senest fem år efter dens ikrafttræden for at sikre, at den fortsat er egnet til formålet.

2022/0070 (NLE)

Forslag til

RÅDETS FORORDNING

om regler for udøvelsen af Fællesskabets rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab, særlig artikel 7, 47 og 48 sammenholdt med artikel 106a,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter høring af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg, og

(1) Den 29. december 2020 indgik Kommissionen på vegne af Det Europæiske Atomenergifællesskab ("Fællesskabet") handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side[5] ("handels- og samarbejdsaftalen"). Handels- og samarbejdsaftalen blev anvendt midlertidigt fra den 1. januar 2021 og trådte i kraft den 1. maj 2021. Handels- og samarbejdsaftalen omfatter anliggender henhørende under Fællesskabets kompetence, nemlig associeringen med Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram og det europæiske fællesforetagende for ITER og fusionsenergiudvikling, som reguleres af femte del i handels- og samarbejdsaftalen (Deltagelse i EU-programmer, forsvarlig økonomisk forvaltning og finansieringsbestemmelser).

(2) I henhold til handels- og samarbejdsaftalen kan parterne træffe ensidige foranstaltninger, navnlig med hensyn til suspension af visse forpligtelser i henhold til aftalen, i de særlige tilfælde og på de betingelser og efter de procedurer, der er fastsat deri. Med hensyn til anliggender henhørende under Euratomtraktaten kan Fællesskabet træffe ensidige foranstaltninger i de tilfælde og på de betingelser, der er fastsat i handels- og samarbejdsaftalens artikel 718 og 719. De ensidige foranstaltninger, der er tale om, vedrører hel eller delvis suspension henholdsvis indstilling af Det Forenede Kongeriges deltagelse i EU-programmer.

(3) Hvis Fællesskabet får behov for at beskytte sine interesser i forbindelse med gennemførelsen af handels- og samarbejdsaftalen, bør det hurtigt, effektivt og på en fleksibel og forholdsmæssigt afpasset måde med fuld inddragelse af medlemsstaterne kunne gøre passende brug af de retsforskrifter, det har til rådighed. Det er derfor nødvendigt at fastsætte regler og procedurer for vedtagelsen af ensidige foranstaltninger i forbindelse med Fællesskabets udøvelse af sine rettigheder i henhold til handels- og samarbejdsaftalen.

(4) Ensidige foranstaltninger bør begrænses til, hvad der er strengt nødvendigt for, at de kan opfylde deres formål, under hensyntagen til den faktiske eller potentielle skade på

[5] EUT L 149 af 30.4.2021, s. 10.

Fællesskabets interesser som følge af sagen. De bør opfylde betingelserne i handels- og samarbejdsaftalens artikel 718 og 719.

(5) De regler og procedurer, der er fastsat i denne forordning, bør være lex specialis hvad angår de bestemmelser i fællesskabsretten, der vedrører samme genstand.

(6) For at sikre, at denne forordning forbliver egnet til formålet, bør Kommissionen senest fem år efter dens ikrafttræden foretage en gennemgang af dens anvendelsesområde og gennemførelse og aflægge rapport om resultaterne heraf til Rådet og Europa-Parlamentet.

(7) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af denne forordning og for navnlig at sikre en hurtig, effektiv og fleksibel udøvelse af Fællesskabets tilsvarende rettigheder i henhold til handels- og samarbejdsaftalen bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser med henblik på at træffe ensidige foranstaltninger og på at gennemføre disse foranstaltninger, hvis det er nødvendigt, i Fællesskabets interne retsorden. Disse beføjelser bør også omfatte ændring, suspension eller ophævelse af de vedtagne foranstaltninger. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011[6]. Eftersom de påtænkte foranstaltninger indebærer vedtagelsen af retsakter af generel karakter, bør undersøgelsesproceduren finde anvendelse på vedtagelsen af foranstaltningerne. Kommissionen bør vedtage gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks, hvis det i behørigt begrundede særligt hastende tilfælde er nødvendigt for at sikre en passende beskyttelse af Fællesskabets interesser.

(8) Europa-Parlamentet er blevet hørt på frivilligt grundlag og har afgivet udtalelse[7], —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1
Genstand og anvendelsesområde

1. Ved denne forordning fastsættes regler og procedurer, der skal sikre en effektiv og rettidig udøvelse af Fællesskabets rettigheder i forbindelse med gennemførelsen af handels- og samarbejdsaftalen mellem Den Europæiske Union og Det Europæiske Atomenergifællesskab på den ene side og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland på den anden side ("handels- og samarbejdsaftalen").

2. Denne forordning finder anvendelse på følgende foranstaltninger, som Fællesskabet måtte træffe i henhold til handels- og samarbejdsaftalens artikel 718 og 719:

(a) suspension af anvendelsen af protokol I til handels- og samarbejdsaftalen i forbindelse med et eller flere fællesskabsprogrammer, aktiviteter eller, undtagelsesvis, dele heraf

(b) opsigelse af anvendelsen af protokol I til handels- og samarbejdsaftalen i forbindelse med et eller flere fællesskabsprogrammer, aktiviteter eller, undtagelsesvis, dele heraf.

---

6 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

7 […]

Artikel 2
Udøvelse af Fællesskabets rettigheder

1. Uanset andre bestemmelser i fællesskabsretten, der er truffet i henhold til Euratomtraktatens artikel 7, 47 og 48, tillægges Kommissionen beføjelser til at træffe de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, i denne forordning, og til at gennemføre disse foranstaltninger ved hjælp af gennemførelsesretsakter.

2. Kommissionen tillægges beføjelser til ved hjælp af gennemførelsesretsakter at ændre eller ophæve de foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, litra a).

3. Hvis en eller flere medlemsstater har særlige betænkeligheder med hensyn til en væsentlig ændring af de betingelser, der er nævnt i handels- og samarbejdsaftalens artikel 718, stk. 1, litra a) -c), kan den eller disse medlemsstater anmode Kommissionen om at suspendere Det Forenede Kongeriges deltagelse i det eller de pågældende fællesskabsprogrammer i overensstemmelse med nærværende artikels stk. 1. Hvis Kommissionen ikke imødekommer en sådan anmodning, underretter den rettidigt Rådet om årsagerne hertil.

4. De gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i denne artikels stk. 1 og 2, vedtages efter den undersøgelsesprocedure, der er nævnt i artikel 3, stk. 2.

5. I behørigt begrundede særligt hastende tilfælde vedtager Kommissionen efter proceduren i artikel 3, stk. 3, gennemførelsesretsakter, der finder anvendelse straks.

Artikel 3
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af Udvalget vedrørende Det Forenede Kongerige. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

3. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 8 i forordning (EU) nr. 182/2011 sammenholdt med dennes artikel 5 anvendelse.

Artikel 4
Revision

Senest den [Publikationskontoret: indsæt venligst dato — fem år efter denne forordnings ikrafttræden] forelægger Kommissionen en rapport for Rådet og Europa-Parlamentet om anvendelsen af denne forordning.

Artikel 5

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende.*

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den […].

På Rådets vegne
Formand